

گزارش

گزارشی از انتصاب‌های جدید رئیس‌جمهور

طیبنیا مشاور عالی شد

رئیس‌جمهور در سه حکم جدا تکلیف مشاور عالی، سازمان برنامه و بودجه و معاونت حقوقی خود را مشخص کرد. علی‌طیبنیا که وزیر امور اقتصادی در دولت روحانی بود، با صدور حکمی به عنوان مشاور عالی پزشکیان در دولت چهاردهم منصوب شد. مسعود پزشکیان، رئیس دولت چهاردهم دیروز در حکمی علی طیبنیا را به عنوان مشاور عالی خود منصوب کرد.

علی طیبنیا در تاریخ ۱۶ فروردین‌ماه سال ۱۳۳۹ در اصفهان به دنیا آمد. او در دولت‌های آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی و حجت‌الاسلام‌المسلمین سیدمحمد خاتمی به‌طور پیوسته دبیر و مشاور کمیسیون اقتصادی دولت بود. در سال ۱۳۷۶ طیبنیا به صورت هم‌زمان به عنوان معاون طرح و بررسی (امور اقتصادی) و به عنوان معاون رئیس‌جمهور وقت فعالیت می‌کرد و همه مسئولیت‌های اقتصادی معاون اجرایی رئیس‌جمهور را برعهده داشت. پس از حذف مسئولیت معاونت رئیس‌جمهور در امور اجرایی در دولت دوم سیدمحمد خاتمی، طیبنیا با عنوان معاون هماهنگی امور اقتصادی و فنی معاون اول رئیس‌جمهور فعالیت خود را در نهاد ریاست‌جمهوری ادامه داد. او در این دوران همچنین عهده‌دار مسئولیت ستاد مدیریت بحران کشور بود.

طیبنیا در سال ۱۳۸۴ به عنوان معاون امور اقتصادی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی (سازمان برنامه و بودجه) منصوب و بودجه‌های سال ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶ با نظارت او تدوین شد. از سوی دیگر، علی طیبنیا در سال‌های ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ نماینده رئیس‌جمهور در شورای پول و اعتبار بود و به صورت هم‌زمان معاونت امور اقتصادی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و عضویت در شورای اقتصاد کشور را برعهده داشت. طیبنیا در سال ۱۳۹۲ در دولت حسن روحانی توانست با رأی قاطع ۲۷۴ رأی از ۲۸۴ رأی مأخوذه در مجلس شورای اسلامی تصدی وزارت اقتصاد و دارایی را به‌دست بیاورد.

سازمان برنامه و بودجه به حمید پورمحمدی رسید

همچنین دیروز صبح، رئیس‌جمهور در حکمی سیدحمید پورمحمدی را به سمت معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه منصوب کرد. پزشکیان در حکم انتصاب رئیس سازمان برنامه و بودجه، پورمحمدی را موظف به تحقق اهداف سند چشم‌انداز، سیاست‌های کلی مصوب مقام معظم رهبری و قانون برنامه توسعه، کرده است. پورمحمدی متولد ۱۳۴۶ و دارای دکترای علوم اقتصادی از دانشگاه تهران است. او پیش از این قائممقام رئیس کل بانک مرکزی ایران در دوره ریاست محمود بهمنی، مشاور عالی رئیس بانک مرکزی در سال ۱۳۸۷ در دوره طهماسب مظاهری، معاون امور بانکی، بیمه و شرکت‌های دولتی وزیر اقتصاد و دارایی از سال ۱۳۸۳ در دوره سیدصفدر حسینی، داوود دانش‌جعفری و شمس‌الدین حسینی بوده است. او در سال ۱۳۸۷ که با استعفای دانش جعفری از سمت وزارت اقتصاد، حسین مصصامی به سرپرستی این وزارتخانه رسید و طرح ادغام همه بانک‌ها را در دسترس کار قرار داد، با مخالفت برخی کارشناسان وزارت اقتصاد از جمله پورمحمدی مواجه شد. مصصامی بعد از ایستادی پورمحمدی بر نظر خود او را از وزارت اقتصاد اخراج کرد، ولی بعد از معرفی‌نشدن مصصامی به مجلس برای کسب سمت وزیر اقتصاد، پورمحمدی با دعوت و دستور رئیس‌جمهور و حکم وزیر جدید اقتصاد یعنی شمس‌الدین حسینی دوباره به وزارت امور اقتصادی و دارایی برگشت. در ۱۸ مهر ۱۳۸۸، پورمحمدی با حکم محمود احمدی‌نژاد، رئیس‌جمهور، به قائممقامی بانک مرکزی ایران منصوب شد. پورمحمدی در دی‌ماه سال ۹۱ با حکم بهروز مردی، معاون وقت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور (در دولت احمدی‌نژاد) به عنوان معاون برنامه‌ریزی این معاونت گماشته شد و نشان درجه ۳ لیاقت و مدیریت دریافت کرد. پس از شروع کار دولت حسن روحانی، نوبخت، معاون برنامه‌ریزی او پورمحمدی را ابقا کرد و چند سمت مهم دیگر نیز به او داد. نوبخت در سال ۱۳۹۴ پورمحمدی را به عنوان معاون امور تولیدی سازمان برنامه و بودجه منصوب کرد. در سال ۱۳۹۶ او پورمحمدی را به جای فرهاد دژپسند به سمت معاون امور اقتصادی و هماهنگی برنامه و بودجه سازمان برنامه و بودجه کشور منصوب کرد. در مهر ۱۳۹۶، اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهور، پورمحمدی را به عنوان دبیر ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی منصوب کرد. با شروع‌ه‌کار دولت رئیس‌جمهور، سیدابراهیم رئیسی، پورمحمدی به فعالیت خود به عنوان معاون امور اقتصادی سازمان برنامه و بودجه تحت ریاست مسعود میرکاطمی ادامه داد و پس از رسیدن داود منظور به ریاست این سازمان، پورمحمدی از معاونت اقتصادی کنار رفت. با توجه به همکاری او در سطوح بالای مدیریت در همه دولت‌ها، می‌توان از او به عنوان یکی از چهره‌های فرارنجاحی دولت چهارم نام برد.

از پزشکی هسته‌ای دانشگاه تبریز تا ریاست بر شورای استان آذربایجان شرقی

همچنین صبح دیروز مسعود پزشکیان با صدور حکمی شهرام دبیری را به عنوان معاون پارلمانی دولت چهاردهم منصوب کرد. شهرام دبیری در ۲۱ اردیبهشت ماه ۱۳۳۹ در شهر اسکو در استان آذربایجان شرقی، متولد شد. او در دوران جنگ تحصیلی رژیم بعث علیه ایران، بارها برای دفاع از کبان ایران اسلامی عازم جبهه جنگ علیه نیروهای بعثی عراق شد. علاوه‌براین، دبیری به عنوان نیروی درمانی، در عملیات‌هایی چون والفجر مقدماتی و والفجر ۹ حضوری منظم‌ترسب یافت و برای یاری و درمان زرمندانک مجروح، راهی مناطق عملیاتی شد.

شهرام دبیری پس از اخذ دکترای پزشکی از دانشگاه تبریز، به عنوان یکی از اولین دانشجویان کشور، دوره تخصصی پزشکی هسته‌ای را در دانشگاه تهران طی کرد و سپس برای طی دوره تکمیلی راهی کشور ژاپن شد. در سال ۱۹۹۱ نیز برای دوره تخصصی محافظت دربرابر پرتوهای هسته‌ای از طرف سازمان انرژی اتمی ایران به کشور شوروی سابق اعزام شد. او همچنین، از سال ۱۳۶۸ به عنوان استادیار به عضویت هیئت‌علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز درآمد. دبیری درحال‌حاضر دارای عنوان استادتمام دانشگاه علوم پزشکی تبریز و مدیر گروه پزشکی هسته‌ای این دانشگاه است. از دبیری به عنوان بنیان‌گذار گروه پزشکی هسته‌ای دانشگاه علوم پزشکی تبریز یاد می‌شود. او عضو هیئت‌مدیره سازمان نظام پزشکی تبریز نیز هست و ریاست «شرکت پزشکان و معیصر تبریز» را در کارنامه سوابق خود دارد. او همچنین ایده‌پرداز، مؤسس اولیه و سهام‌دار اصلی بیمارستان ولیعصر تبریز است. شهرام دبیری در انتخابات دور سوم شورای شهر تبریز، با کسب ۶۳ هزارو ۳۴۲ رأی به عنوان نفر اول به شورای شهر راه یافت. در دور چهارم نیز با کسب ۱۰۵ هزارو ۱۵۷ رأی به عنوان نفر نخست به این شورا راه پیدا کرد. او همچنین از سال ۱۳۹۱ تا سال ۱۳۹۶ از سوی اعضای شورای شهر تبریز، به عنوان رئیس این شورا برگزیده شده است. دبیری در انتخابات دوره ششم شورای شهر هم تأیید صلاحیت شد و درحال‌حاضر رئیس شورای استان آذربایجان شرقی و نماینده این استان در شورای‌عالی استان هاست. او به عنوان اولین دبیرکل حزب رفاه و سلامت آذربایجان شرقی هم انتخاب شده است.

پرونده راهبردی «شرق» برای پاسخ به این پرسش که دولت چهاردهم با بحران دیپلماسی بعد از شهادت هنیه چه باید بکند

حق پاسخ‌گویی در کنار فهم منافع ملی

عبدالرحمن فتح‌اللهی؛ با ترور اسماعیل هنیه در تهران، غالب تحلیل‌های رسانه‌ای حکایت از آن دارد که اسرائیل بیش و پیش از حذف رئیس دفتر سیاسی حماس، سیاست خارجی دولت چهاردهم را هدف قرار داده است تا عملاً هدف‌گذاری‌ها برای تعامل و تنش‌زدایی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای با بن‌بست همراه شود. در چنین شرایطی و در مقطع پس از ترور هنیه، نگرانی فراوانی هم درباره برپنگ‌شدن نقش نهادهای نظامی و امنیتی و سنگین‌ترشدن کفه معادلات به سود جریان موسوم به «میدان» شکل گرفته است. بنابراین احتمال تکرار دوگانه «میدان» و «دیپلماسی» به‌واسطه ترور هنیه و به تبع آن، احتمال وقوع سلسله‌کنش‌ها و واکنش‌ها بین ایران و اسرائیل، هم‌زمان با آغازبه‌کار دولت چهاردهم تقویت شده است. از این‌رو «شرق» در گفت‌وگویی با ماشاءالله شمس‌الواعظین و محمدعلی سجانی به این

□

پرونده راهبردی «شرق» برای پاسخ به این پرسش که دولت چهاردهم با بحران دیپلماسی بعد از شهادت هنیه چه باید بکند

حق پاسخ‌گویی در کنار فهم منافع ملی

موضوع مشخص و اقتضانات تازه میدان و دیپلماسی در دولت چهاردهم و به‌ویژه در برهه زمانی پس از ترور رئیس دفتر سیاسی حماس پرداخته است که به باور شمس‌الواعظین: «در شرایط پس از ترور اسماعیل هنیه، عملکرد سپاه، ارتش و دیگر نهاده‌ها هیچ مزاحمتی برای سیاست خارجی دولت چهاردهم نخواهد داشت» و سبحانی هم تأکید دارد: «اگر نهادهای نظامی و دستگاه سیاست خارجی و دولت در چارچوب قوانین موضوعه کشور به وظایف محوله خود عمل کنند، دولت پزشکیان به‌راحتی از دوگانه دیپلماسی و میدان عبور خواهد کرد». همچنین در ادامه گپ‌وگفت با این دو تحلیلگر، آینده وضعیت منطقه خاورمیانه و همچنین شرایط پیش‌روی دولت پزشکیان مورد واکاوی دقیق‌تر قرار گرفته است که مشروح این دو گفت‌وگو را از نظر می‌گذرانید.

□

بررسی راهکارهای دولت پزشکیان در مواجهه با سلسله‌کنش‌ها و واکنش‌های تهران-تل آویو در گفت‌وگو با ماشاءالله شمس‌الواعظین

دیپلماسی چهاردهم و سیاست میدان نافی یکدیگر نیستند

علی شمس‌الواعظین

اول می‌شویم، اما در همین یک هفته‌ای که از تور می‌گذرد، واقعا سرزمین‌های اشغالی یک وضعیت جنکی را تجربه می‌کند. در همین مدت، اسرائیل در حالت آماده‌باش کامل

قرار دارد و دست به قطع پروازها زده است. هم‌زمان با آن،

سقوط بازار سرمایه و تشدید بحران اقتصادی را در اسرائیل شاهدیم. طبیعتاً هرچه این وضعیت تداوم پیدا کند و حتی فرسایشی شود، برای اسرائیل غیرقابل تحمل خواهد بود؛ کم‌اینکه در آخرین آمار از هفتم اکتبر سال گذشته میلادی در پی عملیات طوفان الاقصی تاکنون، ۴۶۰ درصد مهاجرت معکوس از سرزمین‌های اشغالی صورت گرفته است و در این میان بسیاری از سرمایه‌داران، تاجر و بازرگانان ترجیح می‌دهند دیگر در سرزمین‌های اشغالی حضور نداشته باشند.

ک می‌دهند دیگر در سرزمین‌های اشغالی حضور نداشته باشند. **ک** **روی «موازنه تهدید»، «موازنه وحشت» و «موازنه قوا» براساس «اصل بازدارندگی» تمرکز کنیم.** اگر آن‌گونه که عنوان شده، عملیات وعده صادق در ۲۵ فروردین سال جاری با شلیک ۳۰۰ موشک و پهپاد به اسرائیل توانست دو پارامتر «موازنه» و «بازدارندگی» را ایجاد کند، این را بدین‌کم که

این بار تل آویو در پایتخت ایران و ساعاتی پس از مراسم تحلیف مسعود پزشکیان، رئیس دفتر سیاسی حماس را ترور کرده‌است؟ آیا اصل بازدارندگی در ۲۵ فروردین اتفاق

نیفتاده است؟

سؤال بسیار خوبی را مطرح کردید و این را به شما بگویم که ترور در استراتژی بازدارندگی جای نمی‌گیرد.

ک چرا؟

بازدارندگی یک عمل نظامی در سطح ملی است، اما ترور مقوله دیگری است؛ ترور یک متغیر وابسته است و نمی‌توان در اصل بازدارندگی به آن اتکا کرد.

ک **با این گفته شما مخالفم؛ جناب شمس‌الواعظین،** بپذیریم که «زمان» و «مکان» این ترور در پایتخت ایران و پس از مراسم تحلیف رئیس‌جمهور، اساساً موازنه تهدید و موازنه قوا و در کل، اصل بازدارندگی را با چالش مواجه کرد. غیر از این است؟!

این‌گونه نیست که تفسیر می‌کنید…

ک **چطور؟**

چون ترور اسماعیل هنیه پیش‌تر هم در دستور کار اسرائیلی‌ها قرار داشت و من اطلاع دارم که حتی قرار بود در مراسم تحريم سیدابراهیم رئیسی این عملیات تروستی انجام شود که به دلیل شلوغی و ازدحام میهمانان خارجی، این ترور توسط اسرائیل انجام نشد.

ک **در مراسم تحلیف پزشکیان هم که ازدحام میهمانان خارجی وجود داشت و ترور هنیه اتفاق افتاد که…**

اجازه دهید. نکته شما درست است؛ اما وقتی قرار بوده

در مراسم تحريم سیدابراهیم رئیسی این عملیات تروستی انجام شود که به دلیل شلوغی و ازدحام میهمانان خارجی این ترور توسط اسرائیل انجام نشد و پس از مراسم تحلیف پزشکیان، هنیه ترور می‌شود مؤیدی بر این واقعیت است که ترور هنیه بازدارندگی برای اسرائیل ایجاد نمی‌کند؛ چون

وقتی یک اقدام و تصمیم در قالب «ترور» یا «خبرابکاری» به شرایط مکانی و زمانی و همچنین آمادگی کشور مجری منوط و حتی جابه‌جا می‌شود، دیگر آن ترور اصل بازدارندگی را در پی نخواهد داشت. یعنی نمی‌توان ترور هنیه را در قالب بازدارندگی اسرائیل تفسیر کرد.

ک **باز هم چرا؟**

چون شناس موفقیت و عدم موفقیت در ترور هنیه مسأولی بود. ممکن بود این ترور اتفاق بیفتد یا اتفاق نیفتد. اما عملیات وعده صادق ایران در ۲۵ فروردین کاملاً متفاوت است. با آن عملیات، ایران سقف بازدارندگی را به نفع خود جابه‌جا کرد.

ک **مجبورم سؤال را به تکرار بیرسم.** اگر جابه‌جا شد چرا اسرائیل در تهران و در مراسم تحلیف پزشکیان، هنیه را ترور کرد؟

این را می‌پذیرم که ترور هنیه در تهران و پس از مراسم

راهبرد

خبر

هم‌زمان با اوج‌گیری تنش‌ها بین ایران

و اسرائیل

میانجی‌ها در تهران

شرق؛ هم‌زمان با اوج‌گیری تنش‌ها بین ایران و اسرائیل، ایمن الصفدی، وزیر خارجه اردن، به تهران سفر کرده و گفته شده حامل پیام برای ایران است. ایمن الصفدی، وزیر خارجه اردن، در ۴۸ ساعت گذشته دو بار با علی باقری، سرپرست وزارت امور خارجه، تلفنی گفت‌وگو کرده بود. آنها دیروز هم در تهران با هم دیدار و گفت‌وگو کردند. گفتنی است در عملیات موشکی فروردین‌ماه ایران علیه اسرائیل، اردن در رهگیری موشک‌ها با تل آویسو همکاری کرده بود. همچنین یک منبع رسمی و آگاه ایرانی به «الجزیره» گفته است اسرائیل میانجی‌هایی را برای مهار ایران می‌فرستد که این موضوع متغیی است و تهران پاسخی سخت به ترور «اسماعیل هنیه» خواهد داد. به گزارش انتخاب، یک منبع رسمی ایرانی گفت: تهران دو پیام را به صفدی خواهد رساند؛ یکی به رهبری اردن و دیگری به آمریکا و اسرائیل. این منبع رسمی افزود: پذیرش پاسخ‌ندادن یا پاسخ نامادین برای تهران دور از ذهن است و هرگونه پاسخی تند و دردناک خواهد بود. به گفته این منبع، اسرائیل به‌شدت حاکمیت ایران را نقض کرده است و اکنون میانجی‌هایی را برای مهار آن می‌فرستد و این موضوع متغنی است.

معاون اطلاعات نیروی قدس سپاه

درباره نقش نفوذ در ترور اسماعیل هنیه:

ترور اسماعیل هنیه در تهران حاصل نفوذ نبوده

شرق؛ ترور اسماعیل هنیه در محل اقامتش درتهران که در شرایط خاص امنیتی هم قرار داشت، گمانه‌زنی‌ها درباره مسئله نفوذ را شدت بخشیده و بسیاری در این زمینه هشدار دادند؛ از جمله ظهره‌وند، عضو کمیسیون امنیت ملی

و سیاست خارجی مجلس ایران، درباره ترور اسماعیل هنیه، گفت که اسرائیل در داخل تهران و ایران شبکه نفوذ دارد و باید سطح حفاظت دقیق‌تر و منطقی‌تر رعایت می‌شد. محسن میردامادی نیز در واکنش به حادثه ترور پیستی ۱۰ مردادماه تهران با بیان اینکه بازرسخ کوئنده به اسرائیل قطع ید عوامل نفوذی است، نوشته است:

«درناک بود و پاسخ می‌طلبد. مؤثرترین پاسخ کوئنده به اسرائیل، شناسایی و قطع ید عوامل نفوذی است که تا مغز استخوان نظام نفوذ کرده‌اند. سراغ منتقدان و معترضان نفوذی نروید. نفوذی‌ها از کسانی هستند که فریاد مرگ بر اسرائیل آنها تا تل آویو می‌رسد.»

همچنین روزنامه جمهوری اسلامی در یادداشتی، «نفوذی‌ها» را عامل این حوادث دانست و خواهان پاک‌سازی ریشه‌ای در مجموعه‌های اطلاعاتی شد. حسام‌الدین آشنا هم خواهان حذف شرط «اجتهاد» برای انتخاب وزیر اطلاعات شد تا دستگاه‌های اطلاعاتی بتوانند از نیروهای توانمند در این عرصه بیشتر استفاده کنند، اما دیروز معاون اطلاعات سپاه قدس در گزارشی که به کمیسیون امنیت ملی مجلس ارائه داد، گفت: «ترور اسماعیل هنیه در تهران حاصل نفوذ نبوده و در این حادثه موضوع نفوذ مطرح نیست.»

نشست دیروز کمیسیون با حضور معاون اطلاعات سپاه قدس، معاون امنیت وزارت اطلاعات، معاون امور مجلس سپاه پاسداران و معاون حقوقی و مجلس وزارت اطلاعات و با دستور کار بررسی ابعاد مختلف تور رئیس دفتر سیاسی حماس، برگزار شد. ابراهیم رضایی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی، در گفت‌وگویی در تشریح جلسه دیروز کمیسیون متبوعش گفت: نشست کمیسیون با حضور معاون اطلاعات نیروی قدس سپاه، معاون امنیت وزارت اطلاعات، معاون امور مجلس سپاه پاسداران و معاون حقوقی و مجلس وزارت اطلاعات

و با دستور کار بررسی ابعاد مختلف تور آقای اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس، برگزار شد. بنابر روایت تسنیم، او افزود: معاون اطلاعات نیروی قدس در این جلسه گزارشی از اوضاع منطقه پس از عملیات طوفان‌الاقصی تابه‌امروز و همچنین جزئیاتی از حادثه ترورستی که منجر به شهادت آقای هنیه شد، ارائه داد. سخنگوی کمیسیون امنیت ملی خاطرنشان کرد: ایشان تأکید کردند که ترور اسماعیل هنیه در تهران حاصل نفوذ نبوده و در این حادثه موضوع نفوذ مطرح نیست، او همچنین تأکید کرد که موضوع ترور شهید هنیه هم‌اکنون در حال بررسی‌های تکمیلی است.

^[1] صفدی، وزیر خارجه اردن، به تهران سفر کرده و گفته شده حامل پیام برای ایران است